

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre 6 ft.
 Fél évre 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a lap tulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor
 10 kr., többeszi hirdetésnél olcsóbb. Nyilttér
 sora 25 kr. Bélyegdíj minden
 hirdetésnél 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor nyomdájában és
 a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára **15 kr.** | **Megjelenik minden kedden.** | Egyes szám ára **15 kr.**

Szent István napjára.

Közeledik immár ezredik esztendeje a magyarok bejövételének. Nem messze van az ezredik év, melynek nem egyikén viharos hullámcsapásokat állott ki e nemzet és szent földön, hogy a nemzetek sorából ki ne töröltesék. Nem egyszer volt már e nemzet az elbukás örvényének szélén: de mindannyiszor felállott egy szál s megmutatta, hogy élni akar s hogy élni tud.

Hogy él: a maga érdeme.
 A nemzet önmagát fogja megtisztelni, midőn a honfoglalás, az államalapítás ezredik évfordulóját fogja ünnepelni.
 Helyet fog kérni ez a világtörténet ércapjai között, hogy a dicsőség örök betűivel véssze oda: *Magyarország ezer éves fenállását megünnepelte.*

Csak nagy tettek szülnék emlékezetre méltó eseményeket. Az ünnepélynek méltónak kell lenni tárgyához. Nem közömbös a hely sem, hogy hol fog az lefolyni.

Megindult már is az országos mozgalom az ünnepély megtartására és rendezésére. Fényes lesz az, mert a magyarnak kitünő az izlése és találékonysága.

És minden rendű és rangú személyiségek és hatóságok vetélkedve fognak részt venni abban, mert a magyar ősei és jelesei emlékét tiszteli; nem tulajdona a hátlatlanság.

Kétségtelen, hogy Pusztaszer, hol az első nemzetgyűlés tartatott, és Budapest, az ország szíve, van hivatva az ünnepélyek színhelyévé lenni első sorban.

De másodsorban a vármegyék.
 Küldjenek a megyék fényes küldöttséget az ünnepélyre, legyen ott aki teheti, de a mellett ne feledkezzék meg a köznépről se, aki részint idő tekintetéből, részint anyagi kellek hiányában nem vehet részt az országos ünnepélyen. Mindenki ünnepeljen: a palota gazdag lakójától, le a kunyhó szegényjéig. Így lesz az igazi nemzeti ünnepély.

A honfoglalás nehéz munkája után szent István, az első koronázott magyar király volt az, ki századokra szóló intézményével, a vármegyei rendszer, megteremtésével, biztosította nemzetének jövőjét. Aldott legyen emlékezete!

Augusztus 20-ika méltán ünnepe amagynak.
 A vármegyék régente, az akkori kor szellemének megfelelőleg, a vitézség, a bátorság és a haderő tényezőjével, mint a hatalom fenntartó eszközeivel, táplálták az állameszme zsenge fájának életgyökerét; míg ma az ész, a felvilágosultság magasztos eszme vívmányainak csendes eszközeivel biztosítani törekcsenek annak terebélyes sudarait.

Ezer éves intézményt birunk a megyékben; ezek alkotmányos intézményeinknek és szokásainknak mindig éber őrei volt.

Az aggodó honfikebel hol talált vigaszt, az elfojtott érzés hol talált szabad kifejezést, a bilincsekbe vert gondolat, az elnyomott szó, az igazi közvélemény hol kelt szabad szárnyra? Nem-e a megye-termekben? S midőn alkotmányos hitvallásunk sarkalatos alaptételeit akarták elleneink megsemmisíteni; midőn avval maga a nemzet léte kockára volt téve: nem-e a vármegyék voltak azok, kiknek ellentállásán e terv hajótörést szenvedett?

Régente bandériumát kiállítva szállt táborba a haza hívására; most a tudomány, művészet, és ipar terményeinek béke műveivel száll síkra a haza jóléte mellett.

All még az intézmény, bár jogai igen megvannak nyirbálva, áll ezer év óta, mintegy mondván: *Tanuságot teszek Magyarországnak ezer éves fenállásáról.*

A honalapítás ezer éves ünnepélyével össze-

szeesik a vármegyék ezer éves fenállásának emlékezete is. Tehát a megyéknek is kell ünnepet ülniök.

Majd minden vármegyének van egy oly kegyeletes helye, mely őseink megtelepedési idejéből való, mely hely története a nemzet ezer éves életéhez van forrva. *Ott kell a vármegyéknek ünnepelniük!*

Bács-Bodrogh vármegyének ott vannak a tisztelet és kegyelet gerjesztő, a hon alapítás eszméjéről sokat mondó s a letűnt ezer évek - mint a boldog jó idők ugy a zivataros századok - eseményéről tanuskodó **bácsi várromok.**

Méltán megilleti, hogy honfui kegyelettel az ősök iránt keressék fel a megye gyermekei azon helyet, hol Géza, Ulászló és II. Lajos királyaink tartózkodtak s ottlétükkel kegyeletes emlékeztetvé avatták e helyet.

E helyhez kell zárandokolni Bácska lakóinak; itt kell a vármegyének megülni a hon ezer éves fennállásának ünnepélyét; mert a magyar erőt és kitartást csak a mult emlékeiből merithet; mert a történelmi jog az egyedüli támasza a második ezredévre.

E helyen kell a kegyeletet leróni azon megyének, mely Bácsból véve ezer év óta viseli nevét. A háladatos fiú meglátogatja keresztapját, azt a helyet, mely a lefolyt ezer évnek tanujale; mely hely egykor a megye lakóit nem egyszer megvédelmezte a portyázó ellen fosztogatásaitól.

Ott ünnepeljük hát meg 1884 ik Szt.-István napját, a hol a romok között a szent eszméért meghalt őseink szellem-árnyéka kísért; ott mondjuk meg neki örömmel: **az eszme él, Magyarország áll s állni fog, míg magyar él!**

Donoszlovits Vilmos.

Megyei középiskoláink.

Öt főgymnasiuma van e megyének: Ujvidéken egy magyar és egy szerb; Szabadkán városi, Zomborban állami, Baján kir. katolikus. Ezenkívül Zenta és Verbász községi algymnasiumot tartanak fent. Ezen értesítőkből a következő érdekes átnézetet állítottuk össze.

Átnézet	Zombor	Baja	Szabadka	Ujvidék magyar	Ujvidék szerb	Zenta	Ujverbász	Összeg
Beiratott	294	314	423	233	262	109	105	1740
Elmaradt	21	26	49	12	21	20	3	152
1588 nevendék.								
Ezek közül:								
Rom. kath.	161	168	245	119	15	54	25	787
Gör. kel.	55	10	23	34	220	5	15	362
Ágostai hitv.	2	7	3	13	1	1	29	56
Helv. hitv.	1	2	13	6	1	—	—	22
Zsidó	54	100	91	49	1	28	9	332
Értelmiségi	129	85	71	93	98	25	27	528
Gazda	29	46	103	22	44	21	35	300
Iparos-kereskedő	100	161	194	103	110	47	33	748
Napszámos	10	4	36	6	4	11	1	72
Fels. osztályba léphet	218	259	318	207	189	78	91	1360
Ismételni tartozik	19	28	54	14	22	11	11	159
Helybeli	130	130	326	79	50	56	34	805
Megyéinkbéli	123	82	90	85	80	21	57	538
Érettségitt tett	21	24	17	18	25	—	—	108
Érettségint bukott	6	5	?	—	3	—	—	11

Kombináljunk egy kicsit ezen adatokból. Megyénk népessége 511437 lélek. Ebből középiskolába indult 1740, tehát **0.3 százalék.**

Vallásfelekezetek szerinti statisztika ilyen percentet mutat:

400000 katolikusból tanult	787	0.19%
120000 görög keletiből	362	0.3%
56000 ágostaiból	56	0.1%
25000 helvétből	42	0.16%
20000 zsidóból	332	1.6%

Mielőtt e százalékokat összehasonlítani, meg kell jegyeznünk, hogy Kalocsán jár gymnasiumba 159 megyéinkbéli ifju, t. i. mindazok, akik helyi plébánosuk pártfogása, tanácsa, közvetítése mellett indulnak a tudomány országa felé. Másik oka e nagy csödületnek az, hogy miután már új világi pályák vékonyan nyílnak s a meglevők jobbra fiatal erővel vannak be-

töltve: az egyházi pálya, melyet a magyar százszor eléje tesz a terhesebb katonainak, a jelen költséges és kilátástalan iskolatartás korában újból közkapós lón.

Aki tehát arra hivatást érez, vagy ha nem is érez, de gyenge a megélhetés küzdelmeivel szembe szállani, annál is inkább siet az érseki székhelyre, mert ha jó tanuló, szegény és erkölcsös: nemcsak biztosabban számíthat arra, hogy beveszik kispapnak, hanem eladdig is rendszerint támogatásban részesül.

Ezen szempontok magyarázzák, miért van épen a kalocsai főgymnasiumban legtöbb bácskai; több, mint bármelyik megyebeli tanintézetben.

Ezen adatok szerint tehát összesen 946 r. kath. jár gymnasiumokba, mi a lélekszám 0.23%-ának felel meg.

A helvéteknél és ágostaiaknál e százalékok nem megbízhatók, mert ők szeretik fiaikat felekezeti intézeteikbe küldeni, ha azok messze is fekécsnek.

Mindenesetre legérdekesebb a zsidók özönlése az iskolák felé. A zsidók a katolikusokhoz arányitva, ugy állanak lélekszám szerint, mint 1 : 20-hoz; ellenben míg 490 katolikusra jut egy diák, addig ugyanannyi zsidóra hét diák esik. Aránylag legtöbbet látogatják a bajai kir. katolikus főgymnasiumot, ahol az összes tanulók 33 percentjét teszik; Szabadkán 20%, Zentán 30%, Zomborban 18%, Ujvidéken 22%-át teszik ki a nevendékeknek; míg ugyanott a szerb főgymnasiumban egyetlen egy vagyon. Tavall még többen voltak 372-en; az idén tehát 40 el kevesebben vannak.

A tanuló ifjuság száma általában apadt, mi azon helyes fölfogás terjedése mellett bizonyít, hogy lassankint más pályákra indul a nem szellemi munkára termettek csoportja. Remélhető, hogy ha az adai gazdasági iskola elkészül s az ujvidéki ipariskola jobban elnépszerűsödik: akkor még kevesebb lesz a hivatlan gymnasiumainkban. Följogosít e reményre azon practicus tapasztalat, hogy pl. Ujvidéken épen az ipariskola megnyíltá folytán rögtön 30-al csökkent a tanulók száma ez idén. Könnyű belátni: hogy már a gymnasiumok érdeke és tökélyesedése is óhajtottá teszi minél több szakiskola hamaros keletkezését.

Most áttérünk az egyes programokra azért, nehogy további megjegyzéseink tételével önisméltésekbe essünk.

A zombori értesítőben az intézet 10 éves statisztikája képezi a bevezetést. Tanári kar: Radics György igazgató; dr. Bäumel Ede, Bergmann Ágost, Jeszenszki Dezső, Kovacsits Jenő, Malesevits Miklós, dr. Margalits Ede, dr. Molnár István Lajos, Prámer Elek, dr. Simon József Sándor, Városvy Tivadar, Zuffa Vince. A szerb nyelvet Zsifkovits Döme gör. kel. szerpap tanította. A segély alap 739 frt 89 kr.

A bajai cisterci programban Lóvárdy Alajos terjedelmes számelméleti tanulmányt közöl »A congruens számok elmélete« címen. Tanári kar: Szenczy Győző, igazgató; Horváth József világi, Aigner Sándor, Horváth Henrik világi, Jánosi Boldizsár vil., Miskovics Elek, dr. Platz Bonifác, Lentényi Márk, Májer Alberik, Szeykora Károly, Fölker Gusztáv, Lóvárdy Alajos, Nemes Tivadar, Szabó Samu világi.

Szabadka városi főgymnasiumának értesítőjét »Szabadka viszonya földesurával« c. cikk kezdi meg; a címet Iványi István, megyénk multjának szorgalmas búvára, érdekesen meríti ki.

Tanári kar: Balás Imre, Benedek Gyula, Chobot Ferenc, dr. Fischer Lajos, Haverda Mátyás, Iványi István, Jámbor Pál (egész évben szabadságon) igazgató, Mamuzsich Benedek, Matkovits Bertalan, Mérei Ágost, Polyakovits Alajos, Prokes Ignác, Slosziarik János, Sziebenburger Károly, Tipka Antal, Toncs Gusztáv, Vojnics Nándor, h. igazgató.

Az értesítő kiállítása pongyola; a VII osztály tananyaga leghátul van a füzethez oda tákolva s e tévedésről sehol semmi mentetőg

vagy utasító szó nincs. A statisztikai táblázatok is hiányosak: a tanulók kor és származási hely szerint nincsenek áttekintve; az érettségi vizsgálat eredménye sem közöltetik, pedig ez annál érdekesebb volna, mert az első keltős osztályban 144 tanuló van, míg a nyolcadikban csak 17. E kontraszt gondolkozóba ejti az embert.

Az újvidéki magyar programban Hornischek Henrik értekezék »A reciprok-polar idomokról.« Egy kicsit visszas, hogy az ehhez való mértani ábrák a füzet végén vannak. A tanári kar: Frankl István, igazgató; Bruck Ferenc, dr. Buday József, Czeiner József, Hornischek Henrik, Horváth József, Kopper György, Korény-scheck Vince, Kovács János, Moser József, Pap József, Paresetich Vince, Szutrély István, Zambauer Agoston.

Az újvidéki szerb főgymnasium értesítőjében Grčić János tanár latin értekezést írt »A római nőről, amint az Vergilius Aeneisében bemutatottak.« Tanári kar: Pusibrk Vazul, Oberknezevits Filöp, Szavkovits Szvetozár, Szándits Sándor, dr. Derra György, Lekity István, Jovanovits Milan, Matity András, Tyirity Milan, Grčić János, Krecsarevits Márk, Milovanov István, Magarasevits György.

A magyar nyelv előadatik: I. osztályban 5 órában, II. 3 ó., III. 4 ó., IV. 4 ó., V. 3 ó., VI. 3 ó., VII. és VIII. o. 2 órában, még pedig a két felső osztályban magyar nyelven. Feltűnő, hogy a III. osztályban 27, az V-ben 13, a VI-ban 19, a VII. és VIII-ban ellenben 30-28 nevének van; mert e számarányok megfordítva szoktak teljesedni.

A tanulók kor és származási hely szerint nincsenek kimutatva.

A zentai községi algymnasium programjában »Az ismert földpátnemek« fölött értekezék Örvény Iván tanár. A kar többi tagja: Kuthy József igazgató, dr. Ferenczy Alajos, dr. Filöp Adorján, Szűcs Lajos, Tóth Lajos.

Taval 19 el több tanuló volt. A vagyoni érték 9476 frt 20 krt képvisel. A felszerelés általában ritka jólétéről tanuskodik. Az értesítő kiállítása nem finom, de tiszta; említésre méltó, hogy szerinte a 44 ik lap 9-ik rovatában 1+1-1.

Az új verbászi községi areal-gymnasium értesítőjében értekezések nincsen; e helyett bevezetőleg az intézet tanári története van elmondva. Tanári kar: Kovalszky Lajos, igazgató; Fischer Sándor, Schuler Alajos, Wallacy Jenő. Segéd-tanárok: Flach Ferenc, Kármán József, Roth Károly Tivadar, Schneeberger János. A kar szerinti stat. kimutatás hiányzik. A tanulók érdem-sorozata oly célszerűtlenül van nyomtatva, hogy alig találja meg az ember, kinek hol vannak a kalkulusi. Különbben Streintz és Eschenlohr bajai cég állította ki.

Végül kockáztatunk egy régi jámbor óhajtat. Sokan és sokfelől hangsúlyozták már egy megyei történelmi és régészeti társaság szükségességét. Az eszme megmaradt — eszmének. Terjesztése és népszerűsítése körül az erre leginkább hivatott tanférniak aligha működhetnének hatékonyabban, mintha az évi értesítőben holmi senki által nem olvasandó tudományos tételek helyett az érintkezési körükbe eső helytörténelmi mozzanatok mentenek meg az enyészettől. Pl. Verbász elő szemtanúk után leírhatná a még eddig részleteiben nem ismert 1849-iki hegyesi csatát, vagy más a hely és környék multjára vonatkozó érdekes eseményt. Az ilyen anyaghamaz idővel becses egésze lenne önthető egyrészt, másrészt a község körében is mind szélesebb körben elterjedne azon eszme, melyre ma egy-két szegény tudománysóvár és lelkes tanférni és műkedvelőn kívül rá se hederít senki.

A főispán körútja.

Mint már táviratilag jeleztem főispán ur ő méltósága, Skultéty László titkár kíséretében községünkbe érkezett.

A község határszélén díszes banderium, és a polgárság nagyszáma kocsikkal várta. Megérkezésekor felhangzott a lelkes éljenzés, melynek elhangzása után Osztormayer József plébános fogadta szépen átgondolt és főispán urnak a megye körüli érdemeit valóban művészi magaslalon méltányló szónoklattal. Beszédében különösen kiemelte, hogy Hódásgh a legnagyobb megtiszteltetésnek örvend most, midőn a megye főispánjának mondhat szívből eredő »Isten hozottat.« Főispán ur válaszában kifejté, hogy már régi óhaja, megyénk e munkás nép községét meglátogatni, de eddig elfoglaltsága miatt, nem volt lehetséges. Szavai lelkes éljenzés követte.

Ekkor megindult a menet a község felé. Elöl a lovas banderium zárt rendben, és a főispán kocsija után a polgárság kísérete, gyors menetben érkezett a községbe.

Pompás díszkapu lobogókkal díszítve, »Isten hozott« felirattal és az egész lakosság várt a főispánra. S eldördültek a mozsár ágyuk, a lövész-egylet sortüze, felhangzott a Rákóczy induló dallama s a lelkes éljenzés. A község egy hullámzó ár volt. A szó teljes értelmében ember-ember hátán tolongott, míg el-

juthatott a menet ifj. Trischler Ferenc házához, kinek főispán ur vendége volt.

A nép folytonosan lelkesülten éljenzett és állást foglalt a ház előtt, hol a lövész egylet tagjai tarták fenn a rendet. Egy negyed óra elmúltával a tisztelgőket fogadta főispán ur. A kir. járásbíró tagjait Jusits Lajos kir. járásbíró, a község elöljáróságát Dux Károly jegyző, képviselő testületének tagjait Mürzveiler Antal bíró vezette.

A küldöttségek elvonulása után főispán ur egyes polgári házakat tisztelt meg magas látogatásával; meglátogatta a magyar óvodát is. A gyermekek dallal üdvözölték majd játékokat adtak elő és főispán ur meglepetve tapasztalá, hogy e német ajkú gyermekek, az óvónő Berger Anna k. a. vezetése mellett, mily szép eredménnyel beszélik a magyar nyelvet és kifejezte azon óhaját, hogy e zsené intézet mint a magyarosodás elmélyítéjé bővítendő és terjesztendő, és végül köszönetét fejezte ki az óvoda vezetőjének Berger Anna kisasszonynak, ki kötelességének nagy buzgósággal felel meg.

Látogatásait befejezván visszatért szállására, hol rövid pihenés után, kezdetét vette a diszebed, melyre a község előkelő polgárai is hivatalosak voltak. A harmadik fogásnál felállott a házigazda és poharat emelt magas vendégére. Lelkes éljenzés hangzott fel, mire hat mozsárágyú dőreje felelt. Főispán ur a Trischler családra emelt poharat és a család nesztörát id. Trischler Ferencet éltette.

Ebéd után a fekete kávé mellett megindult a kedélyes társalgás és főispán ur leereszkedő nyájias modorával mindenkit elbűvölt. Estefelé sétát tett a községben, belátólag körözésködbe a község viszonyai és óhajairól, megjegyezvén, hogy kirándulásainál, mindig ezeket tartja szem előtt.

Este fátykás zene volt. Már délután nagy néptömeg hullámzott az utcákon, várva kezdetét. Pont kilenc órakor felvillant a fátykás fénye és a menet igen szép rendben a község házához felkerülve megindult a főispán szállása felé. A mint a menet a község házához ért, két részre oszolva haladt előre, nyújtva oly szép, oly gyönyörű látványt, a melyben Hódásgh még sohasem gyönyörködött. A fátykákat polgárok vitték. Nem kellett ide fogni az embert, egymással vették, a szeretet tüzetét áthatva fogta mindenki a fátykát kezébe. A mint a menet a főispán ur szállása elé ért, kört formált. A Rákóczy induló hangjai elnémultak és a polgárság megbízásából Trischler Károly következő beszéddel tolmácsolta a polgárság érzelmeit a főispánnak:

Méltóságos főispán ur!

Hódásgh polgársága a tisztelet és hála érzelmétől áthatva üdvözi Méltóságodat!

Ha mindazoknak, kik most tiszteletére itt összerögtünk beláthatna szí ebe, meglátná, hogy e fátykák lobogó lángjánál fényesebb, tisztább honszeretet tüze lángol keblünkben; az itt elhangzott zene hangjainál összhangzóbbak szívünkben a Méltóságod iránt táplált őszinte tisztelet és hála érzelmei, melyek csak szívünk utolsó dobbanásával fognak megszűnni.

E mélyen érzett hála és tisztelet érzelmeihez fűződik azon háttartalan örömiünk, hogy Méltóságodat itt köztünk szemlél-szenbe, színről szíre tiszteljük.

Emlékezetes napja marad ez örökre Hódásgh polgárságának, mert igaz honti érdemeinek van szentelve.

Azon korban, midőn az éj sötéteje borult a hazára, midőn az eszme, melyet az egész nemzet lángoló szeretettel karolt fel, szunyadtad, midőn meg-megrendülő reménytel daloltuk: megvirradt még valaha, nem lesz mindig éjszaka, azon korban kezdé meg Méltóságod áldáshozó működését. Küzdelmes kor volt, magasztos élű küzdelemmel és mert szív, erő és oly szent akarat hiába nem sorvadozhatnak egy átok súly alatt; a küzdelmet győzelem koszorúzá. Sötét éjből csillogó hajnal lett és e hajnal hasadtát, milliók örömrivalgása, hosszannája üdvözölte, midőn Szt.-István koronájával övezték Felséges királyunk szentelt homlokát.

Két évtized mult el azóta és Méltóságodat mindenkor anyamegyénk szolgálatában találjuk; mint a megye főjegyzője, majd alispánja s most mint főispánja mindenkor lángbuzgalommal fáradozt anyamegyénk virulásáért, boldogságáért. S minden szava, minden tette, a hazát, a nemzetet lángolon szerető szívét tükrözi vissza, mint a kristály tisztán fakadó forrás, mely az eget, mindig csak az eget mutatja, borulatlan kékjében, magasztos fenségében. Eme hazafias tetteiben, működésében birjuk zálogát azon boldog jövődnek, azon boldog kornak, mely után ima epedez ajkunkon, melyben hazánk és anyamegyénk az alkotmányos szabadság oltalma alatt, mind szellemileg, mind anyagilag virulni fog.

Ezért üdvözi Méltóságodat Hódásgh polgársága. Hadd tudja meg országvilág, hogy az egyszerű polgár is, a tiszta lelkű hazafi érdemei előtt meghajol.

Legyen áldott idejövetele, legyen áldott minden lépte. Minden léptén teremjenek az igaz honszeretnek, a Méltóság iránti tisztelet és hálának hervadhatatlan virágai.

Hadd harsogjon hát minden ajkról a szívből fakadó üdvözlés. Hadd visszhangozzák e község falai ezerszeresen a Méltóságod nevét. Eljen Sándor Béla!

Főispán ur meghatóttan mondott köszönetet magyar és német nyelven, kiemelvén a község polgárainak mindenkor tapasztalt hazafiaságát, melynek eklantans bizottságát adta akkor, midőn a Schulverein eleni felháborodásának adott kifejezést. A község érdekeit mindenkor szívén fogja hordani.

Mint a szikra, mely egyszerre lobbot vet, terjedt el a lelkes éljen és szállt tovább ajkról-ajkra, felhangzott Rákóczy indulója és a menet szép rendben elvont, majd megkerülve egy utcát, újlag visszatért és látni akarta ő méltóságát és midőn ez az ablakban megjelent, lelkesülte megjelenezte.

A fátykás zene után vacsorához ült a társaság, melynek fényét csak jósága multa felül és elkezdődött a toasztok árja önzeleni, minden ajkról oly lelkesen, oly szívhez szóltan, hogy Don Carlos elfeledte reporteri tisztét (bocsánat szerkesztő uram) elragadta őt is a lelkesedés és elfeledte, ki mit beszélt, de az még most is körülzsongja, mit mindannyian éreztünk, mindannyian mondtunk, mindannyian kívántunk: hogy főispán ur ő méltóságát családjával együtt sokáig tartsa meg nekünk az Isten!

Másnap távozott körünkől ő méltósága Bácsba; melynek határáig számosan elkísértük kocsikon, hol a bácsiai Isten hozottal fogadták, mi pedig Isten veled del bucsúztunk el tőle. Hódásgh, 1882. aug. hó 6.

Don Carlos.

Jegyzőválasztási zavarok.

A „Bácska“ f. évi 33. számában a hírek rovata alatt egy sürgöny is közöltetett, mely szerint Skultéty Kornél f. évi július hó 31-én egyhanglag újra jegyzővé választottat Bácsujfalun; — minthogy alólított a fenti állomásra szintén pályáztam, ennek folytán a választás iránt érdeklődők tájékozása végett a következőket közlöm:

F. évi július hó 11-ik napján tartott községi képviselői gyűlés alkalmával az előző járási szolgabíró tekintetes Nagy József ur által, a Nagyméltóságú m. kir. Belügyministeriumnak a f. évi február hó 27-én megtartott jegyző választásra vonatkozó megemmisítő határozata felolvastatván, az így megüritült jegyzői állomás helyettesítés utján betöltésére Skultéty ellenében 4 szótöbbséggel alólított választattam meg, mely alkalommal egy 5 tagból álló bizottság küldetett ki, a megemmisített jegyző választáshoz hiányosan — s a Skultéty párt javára készített névjegyzék kiigazítására, és ugyanezek egy 5 tagból álló igazsági bizottság a névjegyzék ellen netalán beadandó felszólamlások el tárgyalására.

Az összeíró bizottság feladatához képest a kérdéses névjegyzéket a határidőn belül elkészítvén, közszemlére leendő kitétel végett a községi elöljáróságnak adta át; ki által a névjegyzék f. évi július hó 20-án oly megjegyzés mellett lett kitéve, hogy a felszólamlások bezárólag július hó 29-ig lesznek tekintetbe vehetők.

Az illetékes szolgabíró fenttartván magának a jogot, a felszólamlások el tárgyalásánál, előki minőségben jelen lenni, a határidőt július hó 29-ére tüzte ki; mely napon megjelentvén, a helyett, hogy a beadott felszólamlásokat tárgyalni kezdte volna, az egész névjegyzéket újból felülvizsgálta, s ezen eljárását azzal indokolta, hogy ő kétkelődik az összeírás helyességében. Minthogy a választók száma 571-et tesz ki, a jegyzék újból felülvizsgálata, ezen napi idejét egészen igénybe vette, minek folytán a felszólamlások tárgyalására a másnapot vagyis a választást megelőző július hó 30-át tüzte ki, mely napra a felszólamló felük is berendeltettek.

Másnap, vagyis július hó 30-án reggeli 8 órakor a község házában megjelentvén, azonnal tudomásomra adta, miszerint a kérdéses névjegyzéket — ez idő rövidsége, másrészt pedig hivatalos teendői miatt, — ki nem igazíthatja, s hogy a választást a régi névjegyzék alapján fogja megtani, mely határozata ellen én nyomban óvast tettem, de azt a szolgabíró ur tekintetbe sem véve, a községből rögtön eltávozott.

A szolgabíró ur távozta után, rögtön siettem a fenti határozatot pártomnak tudomására hozni, kik természetesen ezen eljárásba, alkotmányos jogaik ismételve sértett tudatában egyszerűen bele nem egyeztek, hanem rögtön egy 6 tagból álló küldöt séget menesztettek a megyei alispán urhoz, a választás felfüggesztése tárgyában — E küldöttség az alispán urnai tisztelegvén, panaszát a magukkal vitt új névjegyzék előmutatása mellett előadta, mire alispán ur a megyei főbb tisztviselő urakkal e sürgős ügyben a jogaikban sértett felek panaszának orvoslására rögtön ülést tartván, sürgönyileg értesítették a választási elnököt, hogy a választást rögtön függeszse fel.

Történt azonban, hogy miután július hó 31-én borus idő volt, s a táviradi állomás Hódásghon van, a kérdéses sürgöny — mely Zomborban d. e. 10 órakor adatott fel, — csak késő délután s a választás megje-tése után jutott a szolgabíró ur kezébe.

A f. é. július 31-én megtartott választás alkalmával pártom egy számos aláírással ellátott óvast adott be, a választási eljárás ellenében, s kérte a szolgabíró urat, a választás felfüggesztésére, s minthogy kérelme teljesítve nem lett, az egész párt kinyilatkoz-tatta, miszerint a régi névjegyzék alapján szavazni nem fog.

Igy történt tehát hogy a Skultéty párt egyedül állt ki a síkra, és noha jelöltjét egyhanglag kikiallhatta volna, mégis elég nevétségesen a névszerinti szavazás elrendelését kérték, mely szavazás eredménye az volt, hogy a Skultéty párt minden erőltetése dacára, 259 választó szavazott Skultétyra, míg a mi pártunk 312 emberrel a szavazásnál részt nem vett.

A fentiek szerint tehát tisztán kivehető, hogy milyen egyhangúság mellett lett Skultéty újból törvénytelenül jegyzővé megválasztva.

Megemlítem továbbá miszerint ezen törvénytelen választás ellen újból panasz adatott be a megyei alispán urhoz, s ösmerve közszereletben és tiszteletben lévő alispán urunk részrehajlatlan igazságszeretettel, biztosan reméljük, miszerint panaszunk kedvező elintéztést nyer.

(Sajnos, hogy nálunk ritka jegyzőválasztás, amely legalább háromszor meg nem apellálnak. Mintán ez fontos és nem gyakori aktus: helyes volna innen a központból küldeni ki mindig egy-egy biztost. Amit az utólagos felelősek elöljárásának eltűnté által duplán megnyerné. Szerk.)

Bácsujfalun 1882. aug. hó 10.

Wundszám Ferenc.

Jegyzőkönyv.

Fölvétetett Bács-Bodrogh megye községi és körjegyző együletének választmánya által 1882. évi július hó 25-ik napján Zomborban a megyeháza nagytermében tartott gyűléséről.

Jelen voltak:

Milassevits Antal egyleti elnök, Deák Szaniszló alelnök, Radimetzky Ferenc egyleti főjegyző, Preszly János egyleti II. od. jegyző, Zsupanszky Lyubomir egyleti III. ad. jegyző, Radoyehich Endre, Einmann Károly, Dux Károly, Gruics János, Paul József, Lakatos Péter és Mihályi Sándor egyleti választmányi tagok.

Egy-összehívott nyi tagok nyitja.

Radu ügyrend és napján Zom számu hat terjeszti.

Az olvastatván s az egy- s az egy-

II. O talának föl kegyes áti hogy a m tósági kög terium álta delet 1-ső őrző választ névjegyzés

A vá vember ho tározatáva lennel a választmá ségi jegyző

Milas elnököt, to niszló esor János ko József sz János beo Károly us iványi jegz megválaszt páni hivat

III. A be mben fele tüntetett

irányzato

A be mben fele tüntetett

1. T 2. A 3. A 4. P

1. A 2. A 3. N 4. P

1. B 11. K

IV. által az 1 vizsgálas

Teki mányi gy kellő felv számadás

Károly és zettsége

V. hátralékos behajtatás

Ezen jegyzője, ségeknek pénztárol és szigón tek. alisp

VI. hátralékos lékok irat tatik, hog részint öz randók.

VII. hogy az bresztova bácsföldv segédjégy

Ezen felvételn költség m

VIII. lévén: a zökönv József és

K. E

Milass

Paul Deák

calok

Fol gyarapita mely vig hivatok koszoru, képet nyv jelt adott tanera, n

Jele Janka, S (Zombor) Lujza (V

Egyleti elnök Milassevits Antal a mai napra összehívott választmányi ülésen megjelent választmányi tagoknak szívélyes üdvözlése után az ülést megnyitja.

Radimetzky Ferenc egyleti főjegyző az egyleti ügyrend összeállítására múlt évi november 16-12-ik napján Zomborban tartott rendes évi közgyűlés IX. számú határozatával kiküldött bizottság javaslatát előterjeszti.

Az előterjesztett javaslat egész terjedelmében felolvastatván, az ellen, észrevétel nem tétetett; miért is az minden változtatás nélkül elfogadtatván, kinyomatni, s az egyleti tagoknak megküldetni határozottatott.

II. Olvastatott megvénk tekintetes alispáni hivatalának folyó évi június hó 17-én 10478 ex 882 számú kegyes átirata, melyben a jegyzői egyület felhívja, hogy a múlt évi december hó 20-án tartott törvényhatósági közgyűlésen elfogadott s a magas belügyminiszterium által is jóváhagyott jegyzői nyungdíj-szabályrendelet 1-ső §-a értelmében a tizenkét tagból álló ellenőrző választmányt megválasztani s a megválasztottak névjegyzékét mielőbb közölni iparkodják.

A választmány a jegyzői együletnek múlt évi november hó 12-én tartott közgyűlésén XIII. számú határozatával nyert meghatalmazásánál fogva — figyelemmel a központhoz közelebb lakó s így az ellenőrző választmányi gyűléseire könnyebben berándulható községi jegyzőkre — következőket választotta meg:

Milassevits Antal mélykúti jegyzőt mint egyleti elnököt, továbbá Schmausz Károly apatini, Deák Szaniszló esonolyai, Radimetzky Ferenc gákovai, Preszly János kernyajai, Zsupanszky Lyubomir ószivaczi, Paul József szántovai, Fülöp Kálmán sztanisicsi, Bosnyák János bezdani, Radoychich Endre rácz-militiesi, Eimann Károly ujszivaczi és Rauschenberger Adolf prigl.-sz. iváni jegyzőket, megbízván elnökét, hogy erről egy a megválasztott tagokat, mint pedig a tek. megyei alispáni hivatal haladéktalanul értesíteni siessen.

III. Elnök bemutatja a jövő évi költségvetési előirányzatot, kérvén azt felolvasatni s felette határozni. A bemutatott költségelőirányzat egész terjedelmében felolvastatván, a választmány azt az alább kitüntetett összegekben elfogadni ajánlja.

1883. évre. — I. Bevétel:

1. Tagdíjhátralékból	100.—
2. Az 1883. évi tagdíj járulékból	250.—
3. A takarékpénztárban elhelyezett tőkék kamatjaiból	25.—
Összesen	375.—

II. Kiadás.

1. A közp. együletbe fizetendő tagdíjak	73.50
2. Az egyl. képviselők uti költsége	150.—
3. Nyomatványokra	30.—
4. Posta díjakra	20.—
Összesen	273.50

III. Mérleg.

I. Bevételek	375.—
II. Kiadások	273.50
Mutatkozik felesleg:	101.50

IV. Felvételtezt Karl Bálint egyleti pénztárnok által az 1881-ik évre szerkesztett egyleti számadás átvizsgálása.

Tekintve, hogy az egyleti pénztárnok a választmányi gyűlésen megjelent akadályozva volt, s így a kellő felvilágosításokat meg nem adhatta, a bemutatott számadás tüzetes átvizsgálására Deák Szaniszló, Eimann Károly és Zsupanszky Lyubomir jelentéstétel kötelezettsége mellett kiküldetett.

V. Radoychich Endre választmányi tag a még hátralékos jegyzői nyungdíj járulékok erélyes és szigorú behajtására iránt intézkedést tétetni kér.

Ezen indítvány folytán megbizatik az egylet főjegyzője, hogy a nyungdíj járulékokkal hátralévő községeknél és azok jegyzőinek névjegyzékét a megyei pénztártól megszerezvén, a hátralékos összegek mielőbbi és szigorú behajtása iránt a jegyzői egylet nevében a tek. alispáni hivatalt keresse meg.

VI. Radimetzky Ferenc egyleti főjegyző a még hátralékos és részben behajthatatlan egyleti tagdíj-hátralékok iránt előterjesztést tesz, mely szerint elhatározatik, hogy az elhalt vagy állásvesztes tagok járulékaik részint özvegyük nyungdíjából levonandók, részint leirandók.

VII. Radimetzky Ferenc egyleti főjegyző jelenti, hogy az egyletbe rendes tagokul újonnan Zányi Felix bresztováci, Gyarmati Ferenc filipovai, Lakatos Béla bácsföldvári községi jegyzők és Ernst Lipót rigyciai segédjegyző léptek be.

Ezen jelentés folytán nevezettek egyleti tagokul felvételni, az 1882. évre járó tagdíjak és alakulási költség mielőbbi lefizetésére utasítottatni határozottatott.

VIII. Több tárgya a választmányi gyűlésnek nem lévén: a választmányi ülés berekesztetett és a jegyzőkönyv hitelesítésével Milassevits Antal elnök, Paul József és Deák Szaniszló bizatnak meg.

K. m. f.

Hitelesíté:	Jegyzette:
Milassevits Antal s. k., egyleti elnök.	Radimetzky Ferenc s. k., egyleti főjegyző.
Paul József s. k.,	
Deák Szaniszló s. k., választmányi tagok.	

Torzsa, 1882. augusztus 4.

Folyó hó 3-án a helybeli olvasókör könyvtára gyarapítása javára „zártkörű táncvigalom“ tartatott, mely vigalomra fél 9 órakor este, — ugyancsak a meghívottak oly szép számmal megjelentek, hogy a női koszoru, a díszesen és fényesen kivilágított terem festői képet nyújtott a kíváncsi szemlélőnek. — Ezek után jelt adott a kulai első „Ferkó“-féle cigány zenekar a tánera, mely igen lelkesen kezdetét vette is.

Jelenvoltak: Zsuffa Paulina és Mariska, Gutvein Janka, Szabady Elvira, Kármán Irma és Ilka, Szalay (Zombor), Scultéty (Szabadka), Löbl Malvin, Schmidt Lujza (Verbász), Löbl Róza, Illgen Róza, Löbl Flóra

(Földvár), Stock Etel, Hammel, Fischer Mari kisasszonyok, — dr. Krishaberné (Kula), Scultétyné (Szabadka), dr. Gutveinné, Hammel, Kaufmann Ignác, Löbl Jakabné, Kármán Pálné, Schmidt (Verbász) stb. asszonyságok, — Késmárky Gyula (Kula), dr. Krishaber Mór (Kula), Scultéty Jenő (Hódságh), Szalay József (Zombor), Schneider Kornél (Kula), Érsek Elek (Kecske-mét), Káldy Frigyes (Verbász), Löb Fülöp (Verbász), Frank Fülöp (Verbász), Roth Géza (Verbász), Klein Vilmos (Verbász), Stigelmar Antal (Cservenka), Schidt N. (Verbász), Traub József (Kula), Keller N. (Kula), Gutvein László (Kula), Schmausz Ferenc, Oltványi József, Birly János, Tücherer Gusztáv, Zsuffa Lőrinc, Kaufmann Ignác, Zsuffa Károly, Löbl Rudolf, Löbl Károly, Hammel Adolf, Kármán Lajos, Metzger Ádám, Orth Mihály, Illgen Antal, Scharpp János, stb. urak, kik közül többen e célra felülkötésekkel járultak, — mely ugyan csakis egészben 6 fnt 50 krt tézen.

A nemes keblű adakozóknak ezuttal nyilvános köszönetét a rendezőség nevében fejezi ki, — és alázattal felkéri t. szerkesztő urat, kegyeskedjék ezt becses lapjában elfogadva közzé tenni.

Egy kaszinói tag.

Rhapsodia.

Ki csillapítja te a tenger árját,

Ha felzudulva csapja az eget?!

Vagy a dühödt lángoknak tombolását,

Mely mindent végtomlással fenyeget?!

Ki fojtja meg a szerelem hatalmát,

Hol az a hős, ki ilyet megkísért?!

— Te zsarnok ur! mindenható szerelmem! —

Oh hölgy! miért is láttalak, miért?!

Álmatlan éj, álmatlan éj után jő,

Borzad szívem, ha árnya közeleg;

Szívem sötét mindig, — bár napja van! — de

Mért fénye nincs, ha olyan hős, meleg?!

Az árva fény: könnyem, is már kihamvadt,

Ézentul majd keblem fog sírni — vért!

Mig minden cseppje érted el nem ömlik,

Oh hölgy! miért is láttalak, miért?!

Hogy nem szabad soha téged szeretnem:

Tedd, hogy ne öljön meg e gondolat!

Kezedben éltem, te ítéltsz fölöttem,

Te változtasd meg átkos sorsomat!

Ha te elhagysz, rajtad kívül e széles

Világon engem akkor meg ki ért?!

— Ki gyötör arva, hogy engem so sem lesz?!

Oh hölgy! miért is láttalak, miért?!

Egy eszményért hevülve égni folyton,

Egy álomért áldozni életet,

S szenvedni csak a kínzó tudalomban,

Hogy mindez ábránd, pusztja képzelet!

Lángolni érted, szüntelen szeretni,

Soha, soha se kapni meg a bért!

— Jsten veled! reményeség délibábja!

Oh hölgy! miért is láttalak, miért?!

Völgyi Gusztáv.

A DUNÁN.

„Virum cano, qui ab Comitatu Bács-Bodrog fatio profugus, venit comitatum Pesthem, littora Danubii, et miltum jacatus vi superum“ . . . hó hó Kajabusz komám, nem vagy te sem Virgilius sem Aeneas! — Persze hogy nem. Engedelmet kérek.

Jó, hogy Bajágy kocsin kellett menni, legalább a Mikola eszárdától elbacsuzhattunk. Egész nap aztán Baján hüseltem, azonban nem úgy, mint szegény Kempen Győző hüselte egykor Józsefstadtban. Akárki mint mond, Baja csinos város, nem hiába nézi magát szüntelen a Duna tükreben, de rendben is van a toletje. Én elhüseltem volna benne bizonytalan ideig, hanem hát másnap hajnalban indult a hajó; az az hogy indult volna, ha olyan sürű köd nem ereszkedik vala akkor a Dunára, melyen a puska golyóbis sem hatolt volna keresztül. A köd mekkoraságáról fogalmat szerzelhet az olvasó, ha megmondom, hogy úgy eltévedt benne az én kézi táskám az állomáson, miszerint mai napig sem talált hozzá. Az a boldogtalan Móor Károly — vagy minek hívják — a ki elkezelte kofferemet, ugyan megjárta! Nem volt benne egyéb, mint két mosatlan gallér, meg egy befejezetlen novelának az impurama. (Mennyi mosatlan!)

Ott várakoztunk hát a tenger — akarom mondani a Duna parton — mig a ködnek tet-zett eloszlani. Végre meghasadt a párazatos határ, biborban rezgett az ég alja; mint mikor a színházban a függőnyt fülhuzzák, előttünk állt a tájék nyílt panorámája. — A sík víz, melynek a hátát fogjuk mi szántani nagy gorbombán. Tul parton a zöld ruhás, távolabb a kék ruhás erdő; emerre a város kócos feju, almos szemű lakóival. — Lejebb hosszú sorban a malmok, melyek úgy kinlódnak ottan, mint valami nagy tál levesbe esett legyek.

Azonban hát indulunk. Csak most nézem még meg járművünket. Tyűh, de nagy állat egy gőzhajó! Ha akkora házam volna Pesten a váci utcában, hát bizonyára kedves olvasó nem alkalmatlankodnám neked a „Bácska“ hasábjain. Aztán úgy hívták azt a vizi nagy

alkotmányt, hogy „Elisabeth“. Édesen fájó emlékek ébredtek föl bennem e név olvastára, mert hát hajdan akart már egy Elisabeth — Örzsé — az én életemnek hajója, iránytűje, horgonya, árboeca lenni, — hanem hát mielőtt elindultunk volna: zátonyra jutottunk. — Ennek elgondolására akkorát is sóhajtottam a fedélzeten, hogy majd félre billent a hajó.

A gép mozgásba jön, indítja a gőz, mely oly bő mennyiségben van a kazánban, mint egy filozófiai professor fejében. Kék füst emelkedik az óriási kéményből, a gépezet karjai nehézkesen mozognak, mint a hízott sertések, annál mohóbban s szaporázva markolgat bele a kerék a Duna szép sima üstökébe s tolja előre a mi Elisabethünket.

A kapitány fönn sétál valami Gallerián, mindig attól félttem, hogy a sipkáját a Dunába veti a szél. Néha-néha egy kalamáris forma edényre teszi a száját — ki tudná mi célból? — Aztán ezért az ember fölötti munkáért kap ő 1500 fnt fizetést, meg adni mernek, hogy nem végzett tizenhat oskolát mint én. — A kormányos inkább megszolgál, mert az sohasem nyughat egy keze ügyébe eső rokkától. Hogy annak a mozgásával irányozza ezt az egész Leviathánt? — Alig lehet elbinni.

Mintán én eddigelé csak gőzkoecsin, vagy ordonáncsal, legtöbbit pedig gyalog utaztam; annál fogva fogalmam sem volt arról a kényelemtől, a mely a hajón rendelkezésre áll az embernek. Mintha egy kétemeleletes házba szabadulna be az utas, olyan kiváltsággal, hogy annak minden zegét-zugát összemáskálhatja. Félttem is eleinte, hogy valamelyik rezes sipkám tudom mi megszólít; hogy mit kószalok folyvást? — Mert eleinte a kíváncsiság is hajtott idebb odább, meg a keblemben összecsomósodott borongós érzések is nem hagytak nyugodni. Mikor az ember valamely megszokott helyről örökre távozik — biz azt megérzi; a távolság fátyolán keresztül olyan erősen ragyognak bele a lélekbe az elhagyott, az elmaradt ismerősök. Bennem legalább csak úgy bűg ilyen alkalommal az elégia.

Kerestem a magányt s lehúzódtam a legalsó alkalmatosságba, hol az ember szinte felig vízben van, csak hogy nem érzi. Környes-körül bőrbő öltözötett padok nyújtózkodnak oly célből, hogy a szintén bőrt viselő utazók rajtok nyújtózkodhassanak. És ecelekszik is. Olyan biztossággal heverésznek ott, mintha mindenik azt gondolná magában, hogy ébren van már a feleségem, nem lehet semmi baj. Magam is szivesen boesátkoztam volna Morpheussal tárgyalásokba, de lehetetlen volt. Ugyanis mindjárt a bemenetnél volt előlve egy gyenge alkotású hölgyalak, melyen aludt, mint egy káposztás kő, s hurrukolva hortyogott, mint a cica szokott. Nekem pedig e tekintetben annyira palléroztalan fileim vannak, hogy képes volnék olyan helyről tán még a Dunának is neki menni. Ennek a hangját ugyan a kerekék csobogása el nyomta, de a mellette fekvő harmadféli mázsás hentes buffó hangja, mint valami gőzfűrészt tultett hullám locogáson, gép zakatoláson. Ott tehát nincs érzékeny fülekkel megéldott ember számára hely. Felkapaszkodtam a középső emeletre. Itt volt a közönség legnagyobb része olyan összenem hangzó vegyületben, mintha két országból válogatták volna őket. Egy termes provinciális asszonyság a kinek két kis gyermeke közül mikor az egyik sirt: akkor a másik nyafogott és megfordítva. Mégis nagy türelme van az asszonynak, én régen keresztüli dobáltam volna a korlátot azt a két sipládát. Mellette egy hórihorgas sulanc viaskodott egy szivar véggel, melynek eredetileg nem ő volt a gazdája, akkora hosszú legény, hogy emelőgépeknek lehetne használni. A karfához egy éretlen gimnazista támaszkodik, bizonyára vakációra megy haza, mert szüntelen füttyöl. Egy bős lánán valami olasz munkás borzasztó étvágygal eszik, még pedig sajtot almával és hagymával és zsemlyével. No ennek a gómra rettenetes élestar lehet. — Egy sarokba húzóva fohagymaszagú polgártársak tanácskoztak azon fontos kérdésről, hogy miből készíttessék azt az arany tollat, melyet Istóczynak nyujtanak majd irodalmi működésének jutalmául? — Hanem a feljáró két oldalán ült két nem közönséges jelenség. Bátran megválaszthatták volna őket a hajó védszentjeinek. Az egyik egy menyecske, a másik egy leány. Előbbi olyan szép mint a kárhozat, utóbbi mint az üdvösség. A menyecskének ajka, szeme, szemöldöke még a ruhájának a ráncja is beszéli sejtlemes, tündéri titkos dolgokat, homlokára eszemadtáson fityegnek gesztenyeszín fűrtel. Szeme sziporkázik mint a tűzi játék. Mikor ajkát felbűgveszti; akárkiben is pokoli vágyakat ébreszt arra nézve, hogy megcsókolja. A leánya tüneményes jelenség, mint egy phantom. Szeme mélyeséges kék, hamarabb bele lehetne veszni, mint a Dunába, orra gondosan metszett, olyan hamisítatlan utedes van arcán, lenge, könnyű teremtés, tán ha megpróbálná át is tudna repülni a folyamon. Aztán a nyaka, a válla, meg a bűvös halmok lankái! — Olyan mint egy átmelegült márvány Galathea. Némán szemlélődik s olyan jól áll neki a némaság, mint egy szentnek. Roppantul szeretem a bugyogó kancsót, meg a néma hajadont. Mikor elsétálok közöttük, mindig eszembe jut az ó világ Scyllája és Charybáisa. Ha soká kellene utaznom, oda is kötetném magam az árbochoz, mint Ulysses. Mert csakugyan „incidit in Scyllam, qui vult vitare Charybdim.“

Jó is lesz innen elisztulni, mert veszedelmes ilyen petárdák mellett lábatlankodni. Azért, tehát excelsior, mint Longfellow mondja. Föl a fedélzetre. — Ah innen van még pompás kilátás. Szánlak benneketek, kik a gőzkoeci szükre mért kupéjában szorongtok, mint a hering a tonnában. Ez az utazás. Nem is a földön járunk. Fölöttünk az ég, alattunk a víz, repülünk. — Ekés méltósággal lejt a „Buda Mohács Nándornál elfolyó.“ Az egymás hátán lovagló szőke hullámokat aranyzinnel törí át a napsárga. Az is csodálatos természeti tünemény, hogy mig mi nálunk a Duna szőke, addig Bécsben egészen kék. Ambar azt sógoroknak inkább „kék“ a mi Dunánk, hanem azt mondjuk rá, hogy „abzug!“ Két partja majd mindenütt be van szegve árnyékos erdővel, a mint a pajkos szellő enyeleg benne: „szeliden bilingat a fák lombozatja, hol magát a vigan füttyölő rigófaj és a búsan bűgő

vadgalamb ringatja. Mely bámulásban alig veszem észre azt a török bécst, a ki mástól órája ül az ő nemzeti pozitívájában, a papucsos lábat maga alá kavarintva, a lemondás esbükjéből szítja a megnyugvás füstjét s élvezettel fújja az állhatatos bizodalom kékes bodrait. Szegény muzulmán bécsi nem sokáig jártok már ti ezen a Dunán, azt mondja a muszka miniszter Pobjedonoszeff (Pontiusa ne legyen a nevének!) Haza küldenek benneteket Azzsiába, elég sokáig vendégzerepeltetek már itt. Ha néha leveszi turbánját, napvilágra jön kopasz feje, mely oly sima mint egy uri tők. Ezzel összehasonlítva mily ellentétet képez annak a szaladgáló kelmének a feje, mely olyan idres bodros, mint a Verhovay Gyula stílusa. Ez bizonyára belőlől lesz kopasz — üres.

A török bécst kivül egyetlen alak húzza még meg magát a fídlézetben. Szánalomra méltó Ubrik Borbála-féle leányzó. Ugy néz ki mint az inség. Tekintete börtortalan, sovány, mint a vigasztaló szó és ruhája rongyos. Aha! egy eszmén támad, hát ha ez lesz a magyar nemzetnek „nyoma veszett“ bujdosója — Solymsi Eszter? Nem lehetetlen. Az a félenkség, az az emberektől elvonulás gyanus. Szent Istóczy és minden maceszt gyűlölő angyalai a kék menyországnak! ha én fődöném fel?... Ótezer — zsidó verejtékek szerzett közösügyes flóres útné a markomat — Rógtön fordulnék vissza a Bácskába, megvennék két fertály földet, meg egy fertály jóraváló leányzót és kezdenék becsületes életet élni. Ez a dolog szegyet ütött fejembe, mert hát ezen a nyáron nem volt a kontinensen hiresebb persona, mint Solymsi Eszter, — no meg Erdélyi Marietta. Amannak a sakter vette vért, ez meg a sakternak — bizonyos Csókának — akaria véret venni, hanem e kegyetlenességben az összeült sanhedrin élén Feleki főrabival megakadályozta. Nagy kilátásokkal közeledem a szenvelő leányzóhoz. „Szabad kérdeztem, hova utazik?“ mondám neki. Halvány, beesett szemét fölveté, sápadt arcát oly részvétreindítólag fordítá az ég felé, hogy még a könyökömben is megindult az érzés. Notabene: nagy hatással van rám a szerencsétlenség. — Nem szólt egyetlen sem a szánandó alak s ez engem megerősített gyanumban. Ah! ha én leszek az a boldog halandó, a ki őt feltalálom: Wahrman Mórle rögtön fiává fogad. Az is csak valami „Ugy-e bár kérem — füzém tovább az intervióvolást — nem erre a vidékre való?“ — Ismét rám veté fáradt szemeit, megnyitá ajkát és szólt: „Nyc znam uherszki.“ — Oh hogy esceptem le az 5000 forintos magasságból!... „Idz do pekla gondolám magamban, nem vagy méltó arra, hogy meglátalak. Valami duna-egyházi éhezöt tót fruska volt. — Hogy én mindig így járok a szerencsemmel!...“

Azokban hát elhaladtunk Paks mellett is, mely egész bizalmasan könyököl oda a Duna partra. Elmaradt Ordas, Harta is, mindenik kivévén a maga illetőségét az utasokból. Már kezdett interpellálni a bennem lakó természet, az ellenzékeskedő gyomor hangosan követelék jussát, de miután egy pohárka kávéért reggel 26 egész krajcárt fizetett velem az a felfofozni való kelner: annál fogva summásábol eledelnek nem mertem neki vágni. — Ahun ni! már látszik is a város, mely az én száműzetésem helye. Olyan veres a tonya, mint a kántor ur orra. Végre becsusszan a hajó a kikötőbe. „Duna-Földvár, kiszállani!“ kiáltja egy moeskos firma. No hát ég veled Elisabeth! Neptun és minden szolgálai védjenek téged és a rajtad levőket!!

Kajabusz.

Hírek.

Királyunk ő felsége a budapesti tudomány-egye-temre dr. Kanyarszky György hittudor, kalocsai egyházmegyei aldozárt és papnevelői tanár, meg énk nemes-militárisi születésű derék fiát, a keleti nyelvek nyilvános rendkívüli tanárává a szabályszerű íltelményekkel kinevezte.

Meghívó. Ó Felsége Erzsébet királyné védelme alatt álló magy. országos segélyező nöegylet palánkai fiókja 1882 évi augusztus hó 19 ik napján Palánkán a „Duna szálloda“ helyiségében táncestélyt rendez.

Apatin város közönsége Drach Antal otthelyi r. k. káplán érdekében következő kérelemmel járult bi bormok-érs-k urunk elé: „Főmagasságu s főtisztelendő Bibornok-Érsék, kegyelmes Urunk! Mély alázattal alulírott apatini polgárok megdöbbenve értesültünk arról, hogy az itthelyi káplán t. Drach Antal ur Eminentiadnál és a világi hatóságánál antisemitikus úzmélek miatt bevádoltott. Mi legjobb tudomásunk szerint mondhatjuk, hogy nevezett káplán tulajdonképeni igazatát nem vitt végehez; ha csak a Főmagasságod előtt is ismert Wieseli-gyert; Drachnak az idevaló tisztán katolikus községi iskolához célba vett zsidó tanító zászlókat meghiusított munkásságát; s azt, hogy egy zsidót rágalmaszást érít itthelyi kir. járásbírósnál beperelt, ha csak ezt nem akarják jogtalanul antisemitikus igazgatásnak qualifikálni. Meggyőződésünk szerint két első lépést hivatasra s állásra, az utóbbi pedig azonkivül még polgári becsülete is sürögösen követelték. — Sőt a zsidók már nemesak az egész városban hirdetik, hanem a lapokban is kitétték, hogy Eminentiad a köz- esend s rend érdekében Drach urat más állomásra fogja áthelyezni. — Mély tisztelettel alulírottak ismerve az itteni körülményeket s nevezett káplánnak mindenrangú keresztény lakosoknál megérdemelt népszerűségét: épen a közrend érdekében kérjük Eminentiadat, hogy őt nekünk tovább is meghagyni méltó- tassék. Minthogy itt már köztudomású dolog, hogy Drach csak a zsidóknak nem tetszik, az itteni keresztény lakoságot megbotránkozottva arról győznék meg az áthelyezés, hogy a zsidók már a mi vallásunk belü- gyibe is döntő befolyást gyakorolnak. — Azért tiszt. Drach Antal urnak az antisemitikus igazgatásból való ártatlanságára hódolat teljes tisztelettel hivatkozva esdve kérjük Főmagasságodat, hogy nekünk derék káplánunkat meghagyni kegyelmedjék. Kérelmünket Eminentiad magas kegyeibe ajánlja és főpásztori áldását esdve, hódoló fiai tisztelettel maradunk, Eminentiadnak Apa- tín, 1882. aug. hó 6 án legalázatosabb fiai. (Aláírva a községi előjárók, az összes értelmiség és 400 legelő- kelőbb polgár.)

A bajai cisterci gymnasiumhoz 700 frt fizetésre rajztanárt keresnek. — Sajnos, hogy e dúsgazdag rend,

mely csupa tanult és világlátott tagokból áll, 700 frtot fizet akkor, mikor az állam 800 at ajánl; akkor, midön az illető ugysis egy egész „rendes“ ember munká- ját végezi s csak a címmez — kisebb — mint annak, aki 1400 frtot kap ugyanazon munkáért. Igazán vértig bántja az embert, ha a „tankepésítő oklevél“ a pályázati feltételek közt oly kövére nyomatik, a fizetést pedig leszállítják... kik? Világi családósa tanároknek a papi tanárok. S—s.

Sztratiromirovits István ujvidéki illetőségű valaki, hivatalosan körözötték. Aki megtalálja, az övé lesz.

Szabadkán júliusban született 242, meghalt 227. Hát Zomborban? — Azt nem tudjuk, mert itt nem találják érdemesnek köztudomásra hozni.

Ujvidékről Rosendorf Jakob zsidó sakter, 300 frt hitközségi pénzt zselébe szorakozva, nyomtalanul el- tűnt. 50 éves, sűrű nagy szakállá volt. Körözötték.

A megyebeli segédjegyzők vasárnap tartották ismerkedésüket a Szabácsy vendéglőben. Hétfőn érte- keztek, miről jövőre.

Az apatini dalárda saját alapítókéjének gyarapítá- sára ma. f. é. augusztus hó 15-én a „Schäffer“ ven- déglő nagytermében bucsú bált rendez.

Bezdán. Folyó hó 1-én Tatay Mihály, itteni la- kos, Ricza József szomszédját késsel 4-szer megszúrta, ki is a kapott sebek következtében egy pár óra mulva meghalt. A tettes a gyilkosság elkövetése után meg- szökött, de Benzé Ambrus bezdáni őrsparancsnok és Fehér János esendő őrserege és erélyes ügyessége folytán ép azon percen fogatott el, mikor öngyilkos- sági számdékkal a Ferenc csatornába ugrani akart. De- rék esendőreink érdemeit sietek ez alkalomból is nyil- vatosan elismerni. —y.

A Zentavidéki takarékpénztár“ jul. 3-án jegyez- tette be cégét a szabadkai kir. tszéknel.

Ó-Becsén a gyermekek ijesztő mértékben halnak sarlaokban.

Bácsban szombaton éjjel Ertl érseki nagybér- lők 900 kereszt buzája menthelenül elégett.

Bezdánban Bachrach Mórle boltjából 1248 frtot- raboltak el.

Beküldetett. „Extra Bácskam non est vita, Si est vita non est ita.“ E fent jelzett példabeszéd is elárulja már, hogy a f. hó 16. felfolyt s általam röviden köz- lendő multság minden izében sikerült; hol is újabb alkalmam nyílt a bácskai névleg a zombori élet kellemes mondatom, vigságában soha ki nem fogó voltáról meggyőződnöm. Báró Bibráné és dr. Tóthné urnőkben támadt ugyans amaz általában, de főleg mindkét némű fiataliságnál köztetszere talált gondolat, hogy névnap- jaikat (bár nem azonos) nagyobb siker kedvéért együt- tesen ülik meg, háló s hódolat nekik, mert az „ige testé lön.“ Megérkezővén a nagy nap, aggodalommal lestük a légűnűti állapotok szeszélyes változását, de háló Jupiter Pluviusnak, ki meghallgatva hölgyeink imáját, az egyszer pardinrozzott. Említettem nap délutánján válogatott társaság gyűlt össze a zombori városigt- ben, (itt divló néven Sikara) melyet ez alkalomra a közös hadsereg néhány lelkes tisztje transperentekekkel, feliratokkal s zászlókkal díszített fel. Ott voltak a bájaikban vetélkedő Michailovits nővérek: Melania és Alexandra, ott a júdó Lesicszky Mariska, a szellemes Jakabfy Elza (Makóról), a kedves Babics Etelka, a szívelyes Kirovics nővérek, továbbá Szemző Pistáné, Birvárszkyiné, Zákó Maja, Vukicsévs Katinka, Lesicszkyiné, Popoviczné, Babicsné, dr. Ságyné és Háborné urnők. A férfiak közül a helyben állomázó s honvédszázalój teljes közűl tisztikara családjaikkal, valamint a közös hadseregbeli tőrstisztek és főtisztek jelentékeny számmal, végre a helybeli polgári notabili- tások közül többen. Négy óra felé a szívelyes és köz- kedveltségű báró Bibra őrnagy s honvédszázalój pa- rancsnok, ki mint egyék házigazda kezdeményezésére, s ügyes vezetése mellett hozzáfogtak a céllövészethez, melyből sport kedvelő szépeink is ugyancsak kivették osztályrészüket; innen a társaság hol csoportokra oszalta, hol ismét együttesen különféle játékokkal mu- latatta magát, míg esti hét óra tájt kúrtzó jelezte, hogy a honvédszázalój derék ezredorvosa s ez alka- lommal a másik házigazda dr. Tóth szakácskodása mellett a bográcsban készült és zamatosnak bizonyult paprikáslé ki van tálalva; s ezzel következett a szre- tetremelőt és előzékenységben versenyző háziasszonyok szép szerepe s egyszerűs mind diósősege, mert a lucullusi ételek s italok, izletes pechenyék, sonka, tézsta stb. és a vacsora alatt a zenekar által szünet nélkül pengetett tambura, lelkes s talpra esett toasztok úgy felvilla- nyozták a különben is vig társaságot, hogy kevésphan- tasia kellett ahoz, hogy az ember Eldoradóba képzelje magát. Hogy a malatság teljes legyen, természetesen a tánc sem maradtott el, folyt is az oly rózsás kedv- vel, hogy a társaság egy tagja sem maradtott nyu- godtan, a tánc közti szüneteket szívból fakadó énekek s a leleményes fiataliság által létesített és sikerült tűz- játék töltötte ki, — szóval bácskaias multságot élvez- tünk, honnan mindenki a legszebb emlékeket vitte magával, azt kívánva végül, báró Bibráné s dr. Tóthné urnők hálás eszméjükért sokáig éljenek!

Bácsujfalu községében létező gabona kesigető egy- let pénztára minap éjjel ismeretlen tettesek által ki- raboltatván; az egyleti pénztárból 60 frt készpénz és 105 drb körülbelül 3500 frtől szóló kötelevények lo- pattak el. A báci esendőrség és Papp Sándor hódcsági kir. vizsgáló bíró által erélyesen eszközölt nyomozás még eddig sikerre nem vezetett, s így látszik, misze- rint az egylet kezelésége maga lesz kénytelen a fenti kárt megtéríteni, mivel ily nagy összegű értékpapirt elég gondatlan volt a község végén, a legelhagyottabb helyen bérlet, s teljes felügyelet nélkül hagyott kuny- hóban, egy bárki által pusztá kézzel is felnyitható 3 fókós almáriomban tartani.

Tisztelt olvasóinkat figyelmeztetjük, hogy a zom- bori színház-részvénytársaság által kibocsájtott 160 db 100 frtos elsőbbségi kötvényekre az aláírás határidő holnap (f. hó 16 án) lejár és hogy az aláírás déli 12 óráig a zombori takarékpénztárban eszközölhető. Elte- kintve az elsőbbségi kötvények törvényes előnyeitől, az aláírást annál inkább ajánlhatjuk, mert ezen kötvények a teljes biztonság mellett nyolc év alatt ki- sorolás után fognak visszafizetni és birtokosaiknak teljesen adómentes 6%-os kamatot félvénként előre jövedelmeknek.

Megrendelési felhívás ily című kézikönyvesekére:

„Katholikus egyháztörténet“ díobéjban. Néptanodánk felsőbb osztályai, ugyszintén a polgári és iparos isko- lak használatára. III. s újból átdolgozott kiadás. A múlt iskola év elején megjelent „Szerartások“ból rövid idő alatt három, a „Kath. Egyháztörténet“ből pedig két kiadás vált szükségessé; mi nemesak az ál- talom kiadott kézikönyvek használhatóságáról, hanem arról is némi kezeséget nyujt, hogy népiskoláink fel- söbb osztályában, valamint a felső nép- és polgári is- kolákban is minél többen igyekezzenek eleget tenni a 1876. évi püspöki tanterv követelményeinek. Midőn most az Egyháztörténetből új kiadás vált ismét szük- ségessé, törekedtem a múlt évi szives felkarolást minél jobban kiérdemelni. Nemesak a sajtó utján nyilvánult észrevételeket s a múlt iskolai évben merített tapasztalatokat vettem az átdolgozásnál figyelembe, hanem a mellett több oldalról felkértem a legjeleseb szakfér- fiaikat is véleményeik és javaslataik szives közlésére. Ezek alapján a nyelvezetet még jobban egyszerűsítém; az egyes történetekben a történeti események s annak fejlődését még élesebben kidomborítám: egyes részle- tek, pl. a katakombák részletes ismertetését, az egy- házatyák és apologétek felsorolását, Mohamed és Kalvin tanainak előadását, stb. a felsőbb osztályok számára hagytam. Ezek helyett egyes történeti eseményeket, pl. a tridentis zsinatot, VII. Gergely kiüldelmek indok- aikat s keletkezését, a szláv népek megtérését, a ha- zánkat érdeklő egyháztörténeti eseményeket stb. vala- mivel tüzetesebben ismertetem. Emellett Jézus életét s az anyaszentegyház alapítását, a remete és zárda élet keletkezését, a pászás és egyházi hierarchia fej- lődését, a pápáknak az egyes népek megtérítésében szer- zett érdemeit, ugyszintén hazánknak a törökök elleni támogatását, stb. kellő rövidséggel szintén megemlitem. A mű beosztása ezek dacára is marad egészen a régi, terjedelme pedig 32—36 lap lesz mindössze. A népis- kola VI. osztályának szánt 14—15 lapra terjedő rész- letek nagyobb betűkkel, a felső nép- és polgári iskola számára adottak kisebb betűkkel lesznek nyomtatva, úgy hogy, akár három különböző tanfolyamon lehet ugyanazon kézikönyvet használni, s így nem lesz szük- ség azokat minduntalan változtatni. A nagyobb fon- tossági hely- és személynevek, hogy az emlékező te- hettség jobban gyámolittassék, itt is vastagabb és szem- betűnőbb betűkkel lesznek nyomva. Egyes példányok 10 keresztkötés alatt bérmentes megküldéssel 22 kr; 10 példányt meghaladó rendelésnél, vagy ha a vitel- bért a megrendelő viseli 20—20 kr. — Mivel a mű- vet nincs szándékomban a 33—40 százalékot követelő könyvárosoknak bízományba adni, a megrendelőket kérem postautalvánnyal vagy levelezési lapon közvet- lenül hozzám intézni, még pedig augusztus hó alatt Budapestre, (Városmajor utca 64. sz. Vaskovis-féle ház), e hó végétől pedig Bajára (Bácsmegeye) küldeni. A Budapestben vett megrendeléseket még innen utnak in- dítom. Budapestben, 1882. augusztus hó 5-én. Fonyó Pál képezdei és népiskolai hitelemző.

Az ó-kanizsai ifjúság által 1882. évi augusztus hó 13-án megtartott uszó- és cél- verseny műsora: I. Uszó- verseny. Bánat: Három ezüst forint. Uszó vagy fizess! Pálya: A martonyosi határon a zászlóval je- lölt csolnokról az ó-kanizsai uszódáig. Távol: Három ki- lóméter. Indulás: 1882. évi augusztus hó 13-án délután 3 órakor. D-jak: Elsőnek „Hölgyek díja“, másodiknak „Uruk díja“. Az első és második versenyző beérkezést mozsár lövés jelzi. Dr. Kertész Sándor verseny orvos. Csuka Sándor távmérő Mihályi Sándor, Tukacs Mik- lós, Krall Lajos, Eisenstädter Mór versenybírák. II. Cél- verseny. Bánat: Három ezüst forint. Fűss vagy fizess! Pálya: A horgosi gyógszertár elől az ó-kani- zsai főtéren felállított cél-zászlóig. Távol: Tizenhárom és fél kilométer. Indulás: 1882. évi augusztus hó 13-án délután 5 órakor. D-jak: Elsőnek „Hölgyek díja“, má- sodiknak „Uruk díja“, harmadiknak „Emlék-díj“. Az első, második és harmadik versenyző beérkezést mozsár lövés jelzi. Dr. Schuller Gábor verseny orvos, Id. Szerdahelyi János időmérő, Csuka Sándor távmérő. Vagner Ferenc, Fehér József, Posztl László, Tordai Károly versenybírák. Nevezésétek a versenybizottsági titkár Huszár Samu urhoz 1882. évi augusztus hó 13-án déli 12 óráig intézendők. — Versenyeket minden magyarországi (amateur) műkedelő. Verseny után a „nagyvendéglő dísztermében“ táncvigalom rendeztetik. Belépti díj személyenkint 50 kr. — Kezdeté 8 órakor. Huszár Samu verseny bizottsági titkár, ifj. Tóth Jó- zsef verseny bizottsági elnök.

Gräber Gyula urnak, Lelbach Berta k. a. nyal való esketési ünnepele f. hó 20-án d. n. 4 és fél óra- kor a cservenkai ág. templomban lesz.

A zombori színház részvénytársaság a diszletek- kel és színpadi butorokkal bőségesen felszerelt ujonnan épített színházat a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel együtt a jövő téli évadra kizárólag magyar színi- előadásokra pályázat utján fogja átengedni. A vállal- kozótól megkívánatik, hogy társasága dráma, népszim- mű és operette előadásokra szükséges jó erőkkel legyen ellátva, és hogy legalább tíz tagból álló saját zene- kara legyen. Tájékoztal megjegyzetetik, hogy a szin- házban leend: 20 páholy, 30 erkélyszék, 135 földszinti zártszék, 150 személyre külön földszinti és emeleteni állóhely és mintegy 180 személyre való karzat; ezek árait az igazgatóság a szabadkai és szegedi árak szer- int fogja megállapítani. A színházi igazgató külön segélyezésre nem számíthat, ellenben a színügyi vá- lasztmány a bérletek biztosítására nézve hathatós párt- fogásban fogja részesíteni; a színház és összes tarto- zékainak használatáért minden előadás után 10 frt bér fizetendő. A pályázati határidő f. é. szeptember 1-ére van kitűzve és a szerződési feltételek kívá- natra postán is megküldetnek. Zombor, 1882. augusztus 12-én. A zombori színház részvénytársaság igazgatóságá.

Az eltűnt leány. Szegedről írják: Nagy szomo- ruságot okozott Molnár Erzsébet fiatal leány öreg szüleinek, Mintegy négy hét előtt nyomtalanul eltűnt a háztól, el a városból is, hol azóta haszatlanul keresték. Az öreg Molnár Mihály kétségbeesett eltűnt leánya sorsa fölött. A leány réggibb idő óta huskomor volt és most tudták meg, hogy szeretett valakit, a ki más leányt vett feleségül. Ez aztán rávezette a szülőket a nyomra. A leányt a Tiszában kerestették s mialatt keresték, Ó-Kanizsáról azt hallották, hogy ott a napokban egy fiatal leányt halásztak ki a folyóból. Mire az eltűnt

leány néje O- már eltemette a hátrahagyott aszszony úgy k- it a kifogott.

A zombo aug. 11-én a k- harmadik ülés- től 20 meterre- terembe, onna- Az utcai vasra- álló szolgálak- lakás vétetik- tervek beadás- iránt helyi sza- llóban jelen v- Tivadar jegyz- Gottlieb Márto-

Az orszá tát az elemi i- teriumhoz. — fog tartatni, n- egyáltalán nem

Arverése 2452 fitra b. m- mayer Ferenc- Emil 1500 fit- pót 2950 fitra- Athanasz 2830

Ajánlati város tulajdon- val együtt aj- földérvadtól s- adandó lévén. — é érdembeli i- dékál 5000 fit- folyamattal bír- augusztus hó 1- sák. Tájékoztás- bérbe adandó t- Szabadkától /- ban fekszik, s- gazd. ügyosztá- díjmentesen in- augusztus 5-én

A Fiumé kedelemnek T- fiumei vasut i-

193 sz.

1882.

Árv

Alulírt k- c. 102. § a ért- zombori kir. já- Gander Fern- Fellingner Anta- ennek 1882. é- 6 % kamatai- költség követé- hajtás alkalmá- esült 10 hold- hold árpaveté- utján eladatna-

Mely árv- delő végzés t- községhezánál- hó 23 ik napj- és ahhoz a ven- hivatnak meg- verésen, az 18- leg többet igé- r-

Az elárv- LX. t. c. 108. lesz kifizetend- Kelt Zom-

Aj- állítás- kat, köny- külön- R- kinél ez-

20—11

leány néje Ó-Kanizsára érkezett, a kifogott holttestet már eltemették, de nem is volt arra szükség, mert a hátrahagyott ruhaneműek és aranyfüggő után a fiatal asszony úgy is megtudta, hogy Erzsika huga volt az, kit a kifogott hullában eltemettek.

A zombori magyar olvasókör építési bizottsága aug. 11-én a helyszínen zuhogó záporban tartotta meg harmadik ülését. Határozatott: 1. Az épület az utcától 20 méterrel belebittetik. 2. A verandáról a teke-terembe, onnan az olvasó terembe nyílik az ajtó. 3. Az utcai vasrács két végén lesz a bejáró. 4. A különálló szolgálakás helyett takarékoságból al-félemeleti lakás vétetik tervbe s a vállalkozó műépítész ez iránti tervek beadására szólítatik. 5. Az alapvetés mélysége iránt helyi szakértők nyilatkozata fog kikérteni. Az ülésen jelen voltak: Mártony Károly elnök, Városv Tivadar jegyző, Sándor Béla, br. Podmaniczky Armin, Gottlieb Márton, Szemző Gyula, Falcione Gusztáv.

Az országos tornaegylet a nyújtónak használatát az elemi iskolákban eltiltatni ajánlotta a miniszteriumhoz. — E tilalom nálunk annál biztosabban meg fog tartatni, minél sajnósebb, hogy ezen tanág nálunk egyáltalán nem részesül figyelemben.

Arverések. Leovits Zsófia 3500 frtra és Matarits Iván 2452 frtra b. ingatlanai, október 7. Zombor. Schmidt-mayer Ferenc 25 frtra b. ingatl. nov. 27. Titel. Csakra Emil 1500 frtra b. ingatl. nov. 19. Ujvidék. Deuts Lipót 2950 frtra b. ingatl. aug. 25. O-Becse. Ivánovits Athanasz 2836 frtra b. ingatl. nov. 12. Ujvidék.

Ajánlati versenytárgyalás. A Szabadka sz. kir. város tulajdonához tartozó „Paliestó-fürdő” tartozékai-
val együtt ajánlati verseny útján, a jövő 1883. évi fürdőevadtól számítandó 40 évi időtartamra bérbe-
adandó lévén, bérleti szándékozók felhívának, miszerint
ez érdekelni írásbeli zárt ajánlataikat, melyekhez óva-
dékul 5000 frt készpénz vagy ugyanannyi, tőzsdéi ár-
folyammal bíró értékpapír melléklendő, f. 1882. évi
augusztus hó 18-ig Szabadka város tanácsához benyújt-
sák. Tájékoztul megjegyzetük, miszerint a haszon-
bérbe adandó fürdő az „alföld-fümei vasút” mentén
Szabadkától 3/4 és Szegedtől 5 mértföldnyi távolság-
ban fekszik, és hogy a haszonbéri feltételek a városi
gazd. ügyosztálynál naponta megtekinthetők, s vidékre
díjmentesen megküldetnek. Kelt Szabadkán, 1882. évi
augusztus 5-én. Pertich Mihály, h. polgármester.

A Fiumével való közlekedés olesítása s a keres-
kedelemnek Triesttől oda terelése érdekében az alföld-
fümei vasút igazgatósága, egyetértőleg az államvas-

pályával, egész kocsirakományokat illetőleg tetemes
árleszállítást léptet legközelebb életbe, kiválólag a
rizsre, keményítőre, kukoricára, szeszre, pálinkára
konyakra. Például Zombor-Fiume: eddigi tétel 10000
kgr. feladott rizs után volt 201 frt 5 kr., ezentul lesz
154 frt 5 kr.; tehát a különbözet 100 kilónként 47
kr., a mi kereskedőinknek nem megvetendő takarítás.
Látható, hogy ez árleszállításnak vezérgondolata: a
magyarországi be- és kivitelnek a trieszti kikötőtől való
teljes függetlenítése.

Szauerborn Károly barátunk igazán diszes és a
budapestiek mintájára berendezett gyógytárát már a
napokban megnyitja. Helyisége: a Vadászkiút átele-
nében.

A kalocsa-bácsi biboros érsek Teplitzből a bia-
ritzi tengeri fürdőbe távozott.

Szántovai plébános Grün Ferenc, felső-szent-
iváni administrator helyzetetett át.

Arverésre kerül nov. 12-én Futtak-Járekon Iva-
novits Athanasz 2836 frtra becs. ingatl. és nov. 19-én
Ujvidékre Prodanovits Anna 5600 frtra becs. ingatl.

Tömeges istenaldás. Krahl Péter csonoplai ille-
tőségű zombori szállási lakost, neje Hilari Elisabeth
vasárnapra virradóra 3, száge három egészséges gyer-
mekkel lepte meg; közülök kettő fiu, egy leány.

September 4-én telik le a megye irodai szük-
ségletére hirdett zárt írásbeli ajánlatok határideje.

Hodsághról Krusetz János járásbírói irnok
Zomborba helyeztetett át.

Erdélyi Döme szegedi ügyvéd — a szabadkai
ügyvédi kamara területére történt eltávazása követ-
keztében — ama kamara lajstromából kitöröltetett.

Baján Dreisziger Kálmán, ki lapunkba is irt
már egy pár sikerült tárcát, „Elbeszélések” címen kiadja
jobbára mulattató dolgozatait. Sept. 20-ig Nánay Lajos
nyomdája fogad el egy forintjával megrendeléseket.

Zsabyán e hó 27-én lesz Szerajlits Péter kedves
leányával Erzsikével, Rádits János szabadkai földbír-
tosok esküvője.

Hegyesen Csepella János a községnek 60 éven
át volt kántora, 95 éves korában elhunyt

Baján Harlikovits István derék polgár 46 éves
korában elhunyt.

Városatyáink figyelmébe. Baja város 10-iki köz-
gyűlésén inokká Lakner István választott meg; az
országos méhészeti közgyűlésre Lissák János néptanító
küldetett ki; A r. k. iskolaszékbe hiányzó négy tag
helyére Jankovich Aurél főispán, Drescher Ede pol-

gármester, Szenczy Győző főgymnasiai igazgató és
Cserba Ferenc kir. albiró választott meg. Ugy lát-
szik, ott nem azt nézik, mint nálunk, ki a legnagyobb
kiáltságú (mint Kanizsán mondják) ember a Mlakában;
hanem azt, hogy ki ért a tanügyhöz s ki lendíthet
rajta valamit. Van is ott polgári-, ismétlő-, inas-, ke-
reskedelmi iskola; több erős ipartársulat, mely másra
használja pénzét, semhogy közlakomát rendez belőle.

Baján a r. k. kántori állásra sept. 10-ig 850 frt
fizetéssel pályázat van hirdetve.

Lopás Bajmokon Rieszter Jakabtól két lovat, Ó-
Verbászon Kurez Henriktől 50 db birkát elloptak.
Mind a két zsákmány megkerült.

Kristovác Miklós, ki a szabadkai országos torna
versenyen a futásból első pályanyertes lón, igénypert
támasztott a tornaegylet ellen, mert az neki a meg-
ajánlott és vissza nem vont arany serleg helyett pakfon
serleget adott jutalmul. Az ügy most a szabadkai já-
rásbírósg előtt forog.

A zombori magyar olvasó kör épülete költségei-
nek fedezéséhez újabb cservenkai Löbl József 100 frt
kamat nélküli kölcsönrel járult.

Prigl-Szent-Ivanról Lakatos Gyula segédjegyző,
az osztrák állam vaspálya magyar vonalainak buda-
pesti igazgatóságához hivatalisztátté neveztetett ki.

Hírek a városi közgyűlésből. A Thursky ház f.
évi nov. 1-től 1400 frt bérért kaszárnyának kivétetik.
A polgármester és Falcione Lőrinc urak megbizatnak,
hogy a környéken, ahol már kaszárnyák épültek, tan-
ulmányi körutat tegyenek, s ha az tünik ki, hogy a
kaszárnyába befektetendő tőkének kamatai az állam
által évi haszonbérül 25 évre megajánlott 21000 frt
haszonbér összegével törleszthetők: akkor a kaszárnya
építése haladéktalanul meg fog kezdetni.

Ministeri döntvény. Egy magyarországi illetőségű
izraelita több évvel ezelőtt polgári házasságra lépett
egy ugyancsak magyarországi illetőségű r. kath. val-
lású nővel Bécsben. A nő a mult évben egy gyermek
hátrahagyásával elhunyt, édes atya követelte vejté-
től, hogy a fiut engedje át neki, hogy r. kath. szer-
tartások szerint megkereszteltethesse, mert a gyermek
felekezet nélkülinek lett fölvéve. A vó megtagadván a
gyermek kiadatását, az ügy a vallás- és közoktatás-
ügyi miniszter elé került, ki most elrendelte, hogy a
gyermek megkeresztelendő, miután törvényeink polgári
házasságot nem ismernek s így a gyermek anyja hit-
vallását követi.

Wilhelm Károly, almási tanító, eljegyezte a kedves
Cserba Mariska kisasszonyt Bajáról.

Névvaltoztatások. Pinapfel Alajos Antal topolyai
illetőségű ugyanottani lakos „Fenyvesi”-re, Hubert An-
tal bikityi születésű, topolyai illetőségű ugyanottani
lakos „Hubai”-ra változtatták nevüket belügyminiszteri
engedéllyel.

Szerkesztői üzenet.

Csonopla. Reklamálod a „Bunyevac” lapot s kérded, mikor je-
lenik meg? Hát nem tudod, hogy: „Izlazi svakog petka”.

NYILTTÉR. *)

Első rangú egészségi és asztali-viz.
Legtartalomdusabb bor- és lithion-forrás
SALVATOR
vastartalom nélkül, gazdag term. szénsavtartalommal.
bórsavas Natron és szénsavas Lithionban
(0-32843 literként) (0-12195 literként)
10-7 Lipóci forrás-igazgatóság Eperjesen.
Kapható minden ásványvízkereskedésben és a legtöbb gyógyszertárban.
Főraktár: **Édeskuthy L., Budapesten.**

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő: **Dr. MOLNÁR ISTVAN LAJOS.**
Laptulajdonos és kiadó: **Bittermann Nándor.**

HIRDETÉSEK.

193. sz.
1882.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.
c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a
zombori kir. járásbírósg 2931. számú végzése által
Gander Ferenc kernyajai lakos végrehajtató javára
Fellinger Antal kernyajai lakos ellen 1000 frt tőke,
ennek 1882. évi május hó 6-ik napjától számítandó
6 % kamatai és eddig összesen 34 frt 95 kr. per-
költség követelés erejéig elrendelt kielégítési végre-
hajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 1046 frtra be-
csült 10 hold buza, 6 hold zab, 1 hold kukorica és 1
hold árpavetésből álló ingóságok nyilvános árverés
útján eladatnak.

Mely árverésnek a 3038/1882. sz. kiküldést ren-
delő végzés folytán a helyszínen, vagyis Kernyaja
községében leendő eszközzésére 1882. évi augusztus
hó 23-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzetik
és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel
hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen ár-
verésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a
legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi
LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint
lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1882-ik évi augusztus 12-én.

Oláh János,
kir. bírósági végrehajtó.

Eladó.

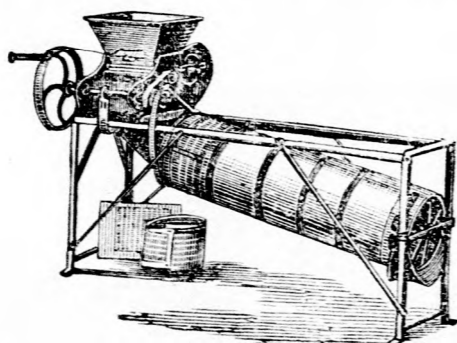
Egy ház a főutcában.
Egy major, ház és 7 lánc csaira
föld.
Egy major, ház és 7 lánc ka-
száló föld Sáponya pusztán.
Egy major, ház és 8 lánc szán-
tóföld a militicsi szállásokon.
2 pej kanca.
3 kocsi, 2 hintó, egy kocsizó
(Kutschir) kocsi.
1 pár angol kumet-szerszám.
1 pár magyar szerszám.

Gergurov Mladen.

GUTJAHR és MÜLLER

első budapesti Trieur és rostalemez-gyár.

Ajánlják min-
allitáson kifünte-
kat, különösen
köny és konkoly
különféle gabna-

den gazdasági ki-
tett gyártmányai-
Trieuroket buk-
kiválasztására a
nemekből.

Egyedüli bizományi raktárt Zombor és környéke számára tartunk

RAICHL JÁNOS

vaskereskedőnél Zomborban,

kinél ezen **Trieureink** eredeti budapesti gyári áraink szerint kaphatók.

Budapesti gyári áraink a következők:

	1. a. sz. Trieur szelelő nélkül 65 frt, szelelővel 75 frt.		
20-11	1. sz. " " " 85 " " 95 "		
	2. sz. " " " 130 " " 150 "		
	3. sz. " " " 160 " " 180 "		

228. szám.
1882.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. év LX. t.
c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a
kulai tekintetes kir. járásbírósg 2955. számú végzése
által Papuga Jankó és neje végrehajtató javára Pa-
puga férj. Maleczko és érdektársai ellen 310 frt tőke,
ennek 1882. évi március hó 14-ik napjától számítandó
6 % kamatai és eddig összesen 19 frt 78 kr. per-
költség követelés erejéig elrendelt kielégítési végre-
hajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 372 frtra becsült vas-
tengelyű kocsi, hordó, kendertörő, szántó eke, lajtorja,
1 vontató széna, hidas, 2 fonyott hambár, activ köve-
telés 1 1/2 lánc zabvetés és 2 lánc kukorica ültetésből
álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 3163/1882. sz. kiküldést ren-
delő végzés folytán a helyszínen, vagyis Keresz-
turon, alperesek lakásán leendő eszközzésére 1882.
évi augusztus hó 29-ik napjának délelőtti 9 órája
határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók
ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az
érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.
c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron
alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881.
évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek sze-
rint lesz kifizetendő.

Kelt Kúlán, 1882-ik évi augusztus hó 12-én.

Gvosgyák Gábor,
kir. bírósági végrehajtó.

